

תקנון החברה העברית לחקירת ארץ-ישראל ועתיקותיה

שנתקבל באסיפה הכללית שנתקיימה בירושלים ביום א' ניסן, תש"ו, 2.4.1946.

א. כלליות

(1) שם החברה ומענה:

שם החברה הוא: החברה העברית לחקירת ארץ-ישראל ועתיקותיה.

ובלועזית Jewish Palestine Exploration Society

מושב הראשי: ירושלים.

החברה רשאית לפתוח סניפים בכל מקום בארץ-ישראל ובחוצה לארץ.

(2) מטרת החברה הן לעסוק בחקירת ארץ-ישראל מכל הבחינות וטבע הארץ ותנאיה בהווה בכלל, לערוך חפירות ארכיאולוגיות, לקדם את מדע ידיעת הארץ והארכיאולוגיה, לפרסם את הרבעון "ידיעות החברה העברית לחקירת א"י ועתיקותיה", קבצים, הספריה לידיעת הארץ, פרסומים מיוחדים וכל פרסומים שהחברה תראה אותם ראויים או מועילים לקידום מטרתיה וכיוצא באלה, לערוך הרצאות, טיולים, סיורים, סמינריונים, כינוסים, תערוכות, להפיץ את ידיעת הארץ בקהל הרחב ולרכוש נכסים מיטלטלים ונכסי דלא ניידי לצרכי החברה ומטרותיה.

בסמכות החברה לכלול בעבודה זו כל פעולות לשמירת תעודות עברנו ולהגנתן. וכן רשאית החברה לעסוק בכל פעולה העשויה לסייע למטרותיה.

(3) שנת העסקים: של החברה היא מן 1 באוקטובר עד 30 לספטמבר שלאחריו.

(4) הכנסות החברה הן מן המקורות הבאים:

(א) דמי-חבר, (ב) תרומות שונות, (ג) עזבונות לטובת החברה, (ד) מכירת פרסומי החברה, (ה) דמי כניסה להרצאות, דמי השתתפות בכינוסים וכיו"ב.

ב. חברים, זכויותיהם וחובותיהם

(5) החברות בחברה:

ארבעה סוגי חברים לחברה, חברים רגילים, חברים תומכים, חברים לכל ימי חייהם, חברי כבוד: —

(א) החברות הרגילות לחברה נקנית בהרשמה (הצהרה בכתב תחומה בידו של מגיש ההצהרה) ואישור הוועד המנהל או ועד אחד הסניפים.

דמי-חבר שנתיים לאנשים פרטיים הם: מלירה א"י אחת ומעלה. למוסדות, חברות, אגודות וכל ארגון חברותי שהוא משלש לירות א"י ומעלה.

על החברים לפרוע את דמי החבר עד סוף פברואר של השנה השוטפת, אם לא הותנה אתם על תשלומים לשיעורים.

הרשות בידי הוועד המנהל להגדיל או להקטין מפעם לפעם את המסכה הכללית של דמי-חבר כראות עיניו. הוועד המנהל או ועדי הסניפים רשאים לקבל כחברים רגילים הן אנשים פרטיים, והן מוסדות, חברות, אגודות וכל ארגונים חברתיים שתשלומיהם פחותים מדמי-החבר המינימליים הנ"ל (כגון: תלמידים, מחוסי אמצעים, חברות קטנות וכד'), אם יראו הצדקה לכך. חברים כאלה נהנים מכל זכויות החברים, אך אינם מקבלים את ידיעות החברה חינם.

(ב) חבר תומך יהיה כל חבר פרטי התורם לכל הפחות 15 לא"י לשנה.

(ג) חבר לכל ימי חייו יהיה כל חבר פרטי התורם 25 לא"י בבת אחת.

(ד) חברי כבוד יהיו אנשים או מוסדות, חברות, אגודות או ארגונים חברתיים בגלל פעולותיהם למען החברה. חברי כבוד נבחרים רק על ידי האספה הכללית בלבד ורק לפי הצעת הוועד המנהל.

(6) זכויות החברים הן: (א) לבחור או להיבחר לכל מוסדות החברה; וכן

(ב) לקבל את בטאון החברה ללא כל תשלום נוסף; וכן

(ג) ליהנות מהנחות בקניית כל פרסומי החברה, בהשתתפות בהרצאות, בכינוסים וכד', לפי שיקבע הוועד המנהל.

7 חובות החברים הן: א) לשלם דמי-חבר לפי הסעיף-הקטן א' בסעיף 5 הנ"ל; ב) לנהוג בענייני החברה שלא בניגוד להחלטות האסיפה הכללית, הוועד המנהל וועד הסניף שאליו הם שייכים, אם שייכים הם לסניף.

8 יציאה מן החברה:

- א) חבר הרוצה לעזוב את החברה צריך להודיע על-כך בכתב לוועד המנהל או לוועד סניף לכל הפחות 3 חודשים לפני התחלת שנת העסקים החדשה, שאם-לא-כן יידרש לשלם את תשלום השנה החדשה. יציאת חבר מן החברה אינה פוטרת אותו מלסלק את כל החובות המגיעים ממנו לחברה.
- ב) הוועד המנהל רשאי להוציא מן החברה חבר המפגר בתשלום דמי-החבר או חובות אחרים לחברה במשך שנה או יותר, בתנאי שלפחות תורש אחד לפני הוצאה תישלח אליו התראה בכתב על-כך. הוצאת חבר מסיבה זו מן החברה אינה פוטרת אותו מלסלק את המגיע ממנו.
- ג) הוועד המנהל רשאי להוציא חבר מן החברה, אם הוועד מוצא כי חברותו בה עשויה להזיק לענייניה או לשמה הטוב. החלטה זאת יכולה להתקבל רק ברוב של $\frac{3}{4}$ מכל חברי הוועד המנהל.

ג. מוסדות החברה

9 מוסדות החברה הם:

- א) האספה הכללית, ב) המועצה, ג) הוועד המנהל, ד) ועד הביקורת.
- 10 האספה הכללית הרגילה מתכנסת לכל הפחות אחת לעשרים ושבעה חדשים — באחת משלוש הערים: ירושלים, תל-אביב, חיפה — כל כמה שאפשר בין חנוכה לפורים.
- 11 האספה הכללית הרגילה מתכנסת לפי הזמנת הוועד המנהל באמצעות הזמנות בכתב היוצאות מידו החברה לכל החברים, לכל הפחות 14 יום לפני מועד האספה.
- 12 האספה הכללית הרגילה:

- א) שומעת, מבקרת ומאשרת דינים-וחשבונות מטעם הוועד המנהל וועד הביקורת;
- ב) דנה ומחליטה בהצעות הוועד המנהל ובכל הצעה מטעם החברים שתובא לפניה;
- ג) קובעת את דרכי פעולותיה של החברה ונותנת הוראות לוועד המנהל;
- ד) בוחרת לתקופה הבאה את הוועד המנהל, את המועצה, את ועד הביקורת ובמקרה הצורך גם ועדים או ועדות אחרים שהיא תחליט עליהם;
- ה) קובעת את התקציב לתקופת הפעולות הבאה;
- ו) דנה ומחליטה בעניין שינויים בתקנון החברה; שינויים כאלה יכולים לעמוד על סדר היום של האספה רק אם נכללו ההצעות המפורטות בסדר-היום שצויין בהזמנה; החלטות על שינויים בתקנון יכולות להתקבל רק ברוב דעות של $\frac{2}{3}$ ממניין הקולות של המשתתפים בהצעות;
- ז) דנה ומחליטה בכל העניינים הכלולים בסדר היום של האספה, שהם בסמכותה לפי התקנון הזה.
- 13 האספה הכללית היוצאת-מן-הכלל מתכנסת לפי הזמנת הוועד המנהל על-סמך דרישה בכתב של ועד הביקורת או של $\frac{1}{3}$ ממספר חברי החברה. הוועד המנהל מחוייב לקרוא לאספת כללית יוצאת-מן-הכלל למועד שלא יהיה מאוחר משני חדשים מיום קבלת הדרישה הנ"ל. אספה כללית יוצאת-מן-הכלל יכולה להיקרא גם מטעם הוועד המנהל עצמו לפי ראות עיניו. כל אספה כזאת מתכנסת כמו האספה הרגילה לפי הזמנת הוועד וכו' (לפי סעיף 11).

- 14 סדר היום של האספה הכללית היוצאת-מן-הכלל יכלול דיון בכל עניין שיהיה הוועד המנהל עשוי להעמידו על סדר היום, אם הוא הקורא לאספה הכללית היוצאת-מן-הכלל, או דיון באותן הבעיות שעוררו דורשי האספה הזאת, אם היו כאלה, וכן כל עניין אחר, שיהיה הוועד המנהל עשוי להעמידו על סדר היום. אספות כאלה תתקיימנה אך ורק בירושלים, אלא-אם-כן יחליט הוועד על מקום אחר.
- 15 כל אספה כללית תיחשב לחוקית אם ישתתפו בה לכל הפחות שלושים חברי החברה. אם לא יהיה נוכח לשעה הקבועה המספר החוקי הזה של החברים, תידחה האספה לחצי שעה ותתקיים באותו יום ובאותו מקום, ואז תהיה האספה חוקית בכל מספר משתתפים.

16) אחד מחברי הוועד המנהל פותח את האספה הכללית ומציע לאספה לבחור ביו"ר. לאחר היבחרו של האחרון ישב הוא ראש באספה. זכרון-הדברים של האספה צריך להיחתם על ידי יו"ר האספה, ואז יהווה ראייה חוקית למהלך האספה והחלטותיה.

17) זכות דעה שווה לכל חבר וחבר באספות הכלליות. חברים, שמקום מגורם איננו במקום התכנס האספה, רשאים ליפות בכתב את כחו של אחד מחברי החברה לייצג אותם באספה הכללית ולהצביע בשמם. חבר אחד לא יוכל לייצג יותר מעשרה חברים והוא עצמו בכלל, ומכל מקום לא ייצג יותר מ-10% ממספר הנוכחים באספה.

18) כל ארגון ומוסד שהוא חבר בחברה, יוכל לשלוח לאספה כללית נציג אחד המיופה כוח בכתב. נציג כזה לא יוכל לייצג יותר מעשרה מוסדות או ארגונים ומכל מקום לא ייצג יותר מ-10% ממספר הנוכחים באספה.

19) ההחלטות באספות הכלליות תתקבלנה — פרט למקרים שהוצאו מן הכלל במפורש בתקנון הזה — ברוב רגיל של קולות. אם תתחלקנה הדעות שווה בשווה, תכריע דעתו של היושב ראש באספה.

20) החברה מתנהלת על-ידי ועד בן אחד-עשר חברים מחברי החברה, ותשעה מהם ייבחרו מן החברים היושבים ושיבת קבע בירושלים. בפעם הראשונה ייבחרו כל אחד-עשר חברי הוועד באספה הכללית. לאחר-מכן יתפטרו בכל אספה כללית רגילה שניים שניים מחברי הוועד על מנת שייבחרו שניים אחרים במקומם, ואולם האספה רשאית לבחור מחדש לתקופת הכהונה הבאה אותם החברים שהתפטרו או אחד מהם. החברים המתפטרים יהיו הוותיקים מבין חברי הוועד, ובמקרה שוותקם של יותר משני חברים יהיה שווה, יקבע הגורל מי ומי המתפטרים.

21) בכל אספה כללית רגילה, שבה תתקיימנה בחירות מלאות או חלקיות לוועד, תקבע האספה הכללית מי יהיו: נשיא-הכבוד של החברה; יושב-ראש הוועד המנהל; גזבר הכבוד.

22) הוועד המנהל רשאי, במקרה שיתפנה מקום אחד מחבריו או יותר בין אספה כללית רגילה אחת למשנה, לצרף אליו חבר(ים) אחד(ים) בדרך קואופציה.

23) הוועד מתכנס לשיבה לכל הפחות אחת לחודש לדון בכל סעיפי עבודתו העומדים על הפרק, לפי הזמנת יו"ר הוועד או ממלא-מקומו. ישיבת הוועד תהיה חוקית אם משתתפים בה לכל הפחות חמישה מהחברים. החלטות הוועד מתקבלות ברוב דעות רגיל, ואם תהיינה הדעות שקולות יכריע היו"ר בשיבה.

24) תפקידי הוועד וסדר עבודתו:

- א) להוציא לפועל את החלטות האספה הכללית;
- ב) לייצג את החברה כלפי חוץ;
- ג) לנהל את כל ענייני החברה, ומשרדה ורכושה בכלל;
- ד) לקבוע את תכנית פעולות החברה בכללה ולכוון את עבודת הסניפים;
- ה) למנות לפי הצורך פקידים מדעיים ואדמיניסטרטיביים ולקבוע את משכורתם ותנאי עבודתם;
- ו) חברי הוועד כפקידים: הוועד רשאי, אם יישר בעיניו, למנות אדמיניסטרטור בשכר ופקידים מדעיים גם מבין חבריו; האדמיניסטרטור משתתף בישיבות הוועד בין שהוא חבר הוועד המנהל ובין שאינו חבר הוועד המנהל; אם אינו חבר הוועד המנהל, יש לו רק זכות דעה מיעצת;
- ז) למנות את חברי הוועד הרשאים לחייב את החברה כל התחייבויות שהן, בין עסקיות ובין מדעיות, בין כולן ובין אחת או אחדות מהן בלבד;
- ח) למנות את עורכי ה"דיעות", את מועצת המערכת ואת עורכי הפרטומים האחרים של החברה.

25) המועצה:

- המועצה היא מוסד המקשר בין ציבור החברים לבין הוועד המנהל והיא מורכבת —
- א) שמונה-עשר חברים הנבחרים באספה הכללית;

(ב) בא-כוח אחד מכל סניף בארץ;

(ג) כל חברי הוועד המנהל.

הוועד המנהל זכאי להוסיף מפעם לפעם כראות עיניו חברים נוספים למועצה.

(26) המועצה תתכנס לכל הפחות אחת לשנה, בהזמנת הוועד המנהל. בישיבותיה אלה תקבל המועצה דין וחשבון מאת הוועד ותדון בתכניות העבודה בסניפים ובתכניות לשיפורן ולקידומן של פעולות הוועד בכללן.

(27) ועד-ביקורת יהיה בן שני חברים ויבחר באספה הכללית הרגילה.

(28) תפקיד ועד-הביקורת לבקר את חשבונות החברה, פנקסיה וספרייה ולהכין דין וחשבון לאספה הכללית.

(29) חברי ועד-הביקורת זכאים לדרוש מן הוועד המנהל כל הסברות שהן הנחוצות לעבודתו.

(30) ועד-הביקורת רשאי להיעזר ברואה-חשבון, והוועד המנהל יהיה חייב לשלם את שכרו מכספי החברה.

(31) חברי הוועד המנהל לא יהיו רשאים לשמש גם חברי ועד-הביקורת.

ד. סניפים

(32) הוועד המנהל של החברה רשאי לכונן סניף של החברה לכל ישוב או איזור בארץ.

(33) כל מקום שיש בו לפחות 25 חברים בסניכה אחת, רשאים חבריו לכונן — באישורו של הוועד המנהל — סניף כזה.

(34) כל החברים הגרים בחחומי שטח הסניף, נמנים עם הסניף הזה ומשלמים את דמי-החבר לקופתו.

(35) הסניפים מנהלים את עבודת החברה במקום בהדרכת הוועד המנהל ומחונן התאמה לפעולותיו בארץ כולה.

(36) הסניף ינהל את ענייניו על-ידי גוף שייבחר לפי תקנון של הסניף, הסעון אישורו של הוועד המנהל. הגוף הנבחר הזה יהיה אחראי על הנהלה מסודרת של הפעולות המדעיות, הארגוניות והכספיות של הסניף, הן בפני האספה הכללית של הסניף והן בפני הוועד המנהל.

(37) ועד הסניף יגבה את דמי-החבר שבמקום לפי הוראות תקנון זה, ויעביר את הסכומים ואת החשבונות המפורטים בשמות החברים לידי גזבר הכבוד של הוועד המנהל מדי שלושה חדשים.

(38) מן הסכומים הנגבים זכאים הסניפים לממן את הוצאות עבודתם במקום לפי הסכם קודם בכתב עם הוועד המנהל על יסוד אומדנת-תקציב שנתית, שהוסכם עליה בין הוועד המנהל ובין ועד הסניף.

(39) גביית תרומות במקום והשימוש בהן על-ידי הסניף טעונים תמיד הסכם בכתב עם הוועד המנהל.

(40) כל סניף יכול להתפרק: אם מרצונו, לפי החלטת האספה הכללית של חברי הסניף לאחר הסכמתו המוקדמת של הוועד המנהל, או לפי הצעת הוועד המנהל, רק באספה כללית של החברה שעל סדר היום שלה הועמדה הצעה זו מראש. החלטת פירוק כזו תהיה בת תוקף רק ברוב של $\frac{4}{5}$ של קולות. רכושו של סניף המתפרק יעבור לוועד המנהל.

ה. פירוק החברה וחיסול רכושה

(41) החברה עשויה להתפרק רק לפי החלטת האספה הכללית, שעל סדר היום שלה הועמדה הצעה לכך מראש.

(42) החלטת הפירוק תהיה בת-תוקף רק אם תתקבל ברוב של $\frac{4}{5}$ מן החברים הנוכחים או המיוצגים כדון באספה הכללית, בתנאי שרוב רגיל של החברים הנוכחים ממש יצביע בעדה.

(43) אחרי קבלת החלטת פירוק החברה תבחר האספה ועדה מפרקת, אשר תחליט חלטה סופית על גורל רכושה של החברה, שיישאר אחר תשלום כל החובות, בתנאי שהרכוש יעבור רק לרשותו של מוסד יהודי בארץ-ישראל שהוא בעל תועלת צבורית, או לרשותם של מספר מוסדות כאלה,